

фізкультмомент і рефлексія. Таким чином учитель забезпечує достатню рухову активність дітей на уроці, гармонічні стосунки в колективі, плідну співпрацю учнів при виконанні завдань та вибір оптимального темпу проведення уроку, реалізуючи компетентний еколого-валеологічний підхід до проведення уроків. Наприклад, при проведенні контрольних робіт кожен учень отримує індивідуальне завдання особисто. Це дозволяє дитині вибрати свій, доцільний тільки для неї темп виконання контрольної роботи та раціонально розподілити й використати час для виконання завдань різної складності. Таким чином реалізується основна мета діяльності сучасної школи: навчити учнів рзв'язувати нестандартні задачі, оволодіти технологією життєвого успіху, навичками соціальної мобільності, конкурентноспроможності.

ПЕРСПЕКТИВНІ НАПРЯМИ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ ДО СВІТОВОГО ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ

Доктор філософії в галузі управління людським ресурсами
Пономаренко Т.М., КФМАУП

Розвиток транснаціональної освіти полягає в поширенні можливостей українських освітніх закладів експортувати освітні послуги на європейському та світовому ринках. На нашу думку, саме цей напрям потребує найбільшої уваги з боку освітніх органів державної влади.

В часи Радянського Союзу в українських вищих навчальних закладах навчалось багато іноземних студентів. Сьогодні їх кількість значно зменшилась і складає 11,277 тис. (0,5% від загальної кількості студентів). На нашу думку, для того, щоб розвивати діяльність в аспекті залучення іноземних студентів, необхідно провести низку заходів за наступними напрямками:

- визначення стратегії, якої буде дотримуватися Україна у процесі розвитку транснаціональної освіти.

Відзначимо, що на сьогодні виділяють чотири стратегії: взаєморозуміння, міграції висококваліфікованих фахівців, збільшення доходу, можливостей розвитку. Причому стратегії міграції висококваліфікованих фахівців і збільшення доходу використовуються для стимулювання експорту освітніх послуг, а стратегія можливості розвитку – імпорту освітніх послуг.

На нашу думку, для України, як потенційного експортера освітніх послуг більш за все підходить стратегія збільшення доходу. Проте для ефективного використання цієї стратегії необхідно провести ряд заходів на державному рівні з надання більшої автономії освітнім закладам, підтримки репутації національного освітнього сектору і захисту іноземних студентів шляхом, наприклад, угод з гарантування якості. Результатом вживання цієї стратегії є істотне збільшення мобільності іноземних студентів, які платять за свою освіту, і розширення участі в транснаціональній освіті шляхом програм зі збільшення доходу і мобільності навчальних закладів.

- визначити ринки країн, де освітні послуги українських університетів будуть користуватись попитом.

На нашу думку, не всі українські освітні заклади можуть бути достатньо конкурентоздатними на європейському ринку освітніх послуг, проте ринки країн СНД, Азії та Африки можуть стати досить прибутковими.

На рівні державних органів, на наш погляд, необхідно розробити стратегію щодо виходу українських вищих навчальних закладів на ці ринки.

- розвивати інформаційно-комунікаційне забезпечення освітніх закладів.

Всі українські вищі навчальні заклади мають інтернет-сторінки, проте якість цих ресурсів різко відрізняється друг від друга та від європейських примірників. Студенти в пошуку навчального закладу з урахуванням сучасного розвитку технологій, перш за все, завертаються до інтернету. І перший параметр, за яким можна судити про освітній заклад, – це якість інтернет-сайту: робота цього сайту, можливість активувати потрібні тематичні сторінки, інформація, що характеризує освітній заклад, і т.д.

До напрямів рішення цієї проблеми, на наш погляд, можна віднести: цільове фінансування на державному рівні та залучення коштів з боку міжнародних організацій (наприклад, участь у проектах програми Темпус, якщо мета цього проекту буде присвячена розробці інтернет-сайту)

- стимулювати національні освітні заклади виходити на світові ринки освітніх послуг.

До напрямів рішення цього питання, на наш погляд, можна віднести, проведення рейтингових оцінок університетів за параметрам їх діяльності на світовому ринку освітніх послуг; розповсюдження інформації щодо позитивного досвіду університетів, що вже проводять таку роботу; і т.д.

- підвищувати між української сфери освітніх послуг на світовому ринку освітніх послуг.

До заходів, які можуть бути здійснені у цьому напрямі, на нашу думку, можна віднести участь українських освітніх закладів у рівних програмах та проектах, які мають міжнародне значення (наприклад Велика Хартія університетів), проведення рекламних кампаній, участь у міжнародних виставках у сфері освіти і т.д.

- участь державних органів освіти у переговорах стосовно торгівлі освітніми послугами на міжнародному рівні.

Основні переговори з торгівлі освітніми послугами ведуться в рамках СОТ. Для України, на нашу думку, найбільш ефективним у цих умовах є укладання двосторонніх угод стосовно постачання українськими освітніми закладами освітніх послуг. Запропоновані напрями було розглянуто в аспекті регулювання на національному рівні. Також слід відзначити, що за першими трьома напрямками в Україні ведеться досить активна робота як з боку Міністерства освіти і науки України, так і окремих ВНЗ. Проте питанню розвитку транснаціональної освіти приділяється недостатньо уваги, хоча саме цей напрям інтеграції є найбільш прибутковим з економічної точки зору, бо забезпечує поширення можливостей українських ВНЗ експортувати освітні послуги на міжнародні ринки.

Аналіз зарубіжного досвіду розвитку транснаціональної освіти та особливостей функціонування сфери освітніх послуг України довів, що з метою стимулювання експорту освітніх послуг українськими ВНЗ доцільно використовувати стратегію збільшення доходу. Результатом вживання цієї стратегії є істотне збільшення мобільності іноземних студентів, які платять за свою освіту, і розширення участі в транснаціональній освіті шляхом програм збільшення доходу і мобільності навчальних закладів.

Розвиток транснаціональної освіти є джерелом поповнення як державного бюджету у вигляді податків із підприємств різних галузей (іноземні студенти під час свого навчання подорожують, платять за житло, купують продукти, одяг і т.д.), так і бюджету окремого ВНЗ (безпосередня плата за навчання).

Разом з тим, слід відмітити, що участь окремого вищого навчального закладу в інтеграційних процесах у сфері освітніх послуг в багатьох випадках базується на міжнародній діяльності лише його декількох підрозділів. Проте, на наш погляд, для рівномірного розвитку навчального закладу необхідно заохочувати всі підрозділи до участі в інтеграційних процесах у сфері освітніх послуг, що може знайти своє відображення у стимулюванні факультетів і кафедр вищого навчального закладу до участі у міжнародних проектах і програмах.

Стимулювання факультетів і кафедр вищого навчального закладу до участі у міжнародних проектах і програмах, на нашу думку, може бути реалізовано шляхом наступних заходів:

- організація та проведення в університеті конференцій та семінарів з метою розповсюдження інформації щодо проектів та програм, які фінансуються українськими і міжнародними фондами та організаціями, зокрема проектів програм Темпус/Тасіс;

- відзначення факультетів та кафедр університету, які активно співпрацюють на міжнародному освітньому просторі;

- організація та проведення конференцій та семінарів з метою обміну досвідом факультетів та кафедр університету, які активно співпрацюють з іноземними вищими навчальними закладами.

- створення в рамках університету бази даних іноземних вищих навчальних закладів, які вже співпрацюють з факультетами та кафедрами університету.

На нашу думку, використання запропонованого підходу щодо стимулювання факультетів та кафедр університету до участі у міжнародних проектах і програмах дозволить підвищити рівень активності факультетів і кафедр університету в аспекті розвитку співробітництва з іноземними вищими навчальними закладами в межах європейського і світового освітніх просторів.

В цілому, поширення участі України в інтеграційних процесах у сфері освітніх послуг забезпечить наступні переваги:

- пошириться академічна мобільність студентів та викладачів,
- на основі упровадження загальноєвропейських вимог до освітніх програм і процедур, критеріїв атестації і акредитації вищих навчальних закладів підвищиться якість національної вищої освіти,

- визнання дипломів про вищу освіту забезпечить можливість експортування українських освітніх послуг і сприятиме підвищенню її конкурентоздатності у світі,

- стимулювання розвитку національних освітніх ресурсів і ринків праці: виникне необхідність більш активно створювати умови, що перешкоджають "відтоку мозків".

Сфера освітніх послуг в сучасних умовах невід'ємна від решти сфер життєдіяльності і в значній мірі впливає на них.